

Fiskimenn

Nú hava harrarnir Johan og Magnus Dahl lovað, at teir menn, sum vóru við »Johannu« skuldu sleppa aftur við hesum skipi — men ikki í ár — kanska næsta ár.

Hetta gleðir Erlend Patursson seg yvir; men eg dugi ikki at siggja, at tað gagnar monnum, um teir sleppa til skips aftaná at hava svóltað saman við konum og börnum í nærum 2 ár.

Eg skrivaði í »Dimmal« at tað nú er ovseint fyri í ár at gera nakað og nú havi eg fingið fult viðhald í hesum; tí tann sigur, ið F. F. hevur vunnið, kemur ongum til gagns, og tað kann ikki lata seg gera at hjálpa manningini á »Johannu« tí nú eru øll Garðaskipini mannað. Tað einasta, vit kundu gjørt, er at leggja allar menn, sum ætla sær við Garðaskipinum, á landi, og ongar studning kunnu vit geva teim; tí at Erlendur Patursson við hondum og

fótum berjist ímóti, at fiskimenn koma saman við føroyskum arbeidarum og harvið saman við Samvirkende, sum býður okkum peningastuðul.

Latum okkum so sum rosinuna í seg yvir eina umbering frá J. Dahl er minni enn tað, ið nakar óvitið kann gleða seg yvir.

Fiskimenn liva ikki leingi av einari tann kalda, nakna og heiska sannleika.

Latum okkum nú ganga saman við Føroya Arbeidarafelag og Samvirkende so verða vit førir fyri at gjøgnumføra bæði blokadu og streiku til gagns fyri fiskimenn.

Tí máli havi eg í mong ár arbeitt fram ímóti; tí eg veit, at um vit stóðu saman við Samvirkende, tá kundu vit striðst bæði í blokadu og við streiku, um vit vóru troðkaðir út í tað. Men nú ganga vit og himprast og hví?

Latum okkum siggja verunleikan beint í eyguni.

J. H. Danbjörg

Aftursvar til Hvalbingin

í »Dagblaðnum«.

Í »Dagblaðnum« nr. 14, er tað ein sum nevnið seg »Hvalbingur«, sum vísir seg at vera erkvísan yvir grein mína í 14. September nr. 17, har eg undir fullum navni tordi at siga stjóranum fyri R. K. sannleikan beint í andlit, og gjörði eg tað, tí eg av honum varð álopin við grovum ósanindum, og tað hevur hann sjálvur prógvað aftaná at hava lisið grein mína í 14-inda — um hann er rættur Hvalbingur og gevur seg til láturverju fyri stjóran fyri R. K. má hann sjálvur; men eg skal lata henda sama Hvalbingin vita tað, at sjálvur um hann mein ar at hava skorið djúpt í meg við teimum orðum hann hevur í hasum stubbanum, so skal eg siga tær »Hvalbingur« hvør tú so er, at eg ikki taki eitt einasta av hasum fávískutu orðum fyri flut, tí tey prógva einans hvussu lítil tygum eru. Tygum eri so ússaligur og hjartatrøngdur, at tygum ikki tora at seta tygara rætta navn undir.

Eg fái ikki at blaðstjórin skal vilja taka ábyrgdina av slíkum tvætti, men møguliga at hann er av sama slag, sum tygum sjálvur.

Hvat Hvalbingar so eru vanir og ikki, so skulu tygum, hr. Hvalbingur ikki trúgva, at tygum skulu nokta mærl at skriva hvørki um kolamál ella nakað annað — nei, trúgv tygum ikki so høgt. Tygum, hr. Hvalbingur, siga at tygum vilja gera almenninginum kunnugt, at tað er undirritaði, sum í heilum hevur júkað um kolamálið. Til slíkt skal eg svara tygum, at væl er júkað; hvussu lá tað fyri við burturflytanini av koli og hvussu liggur tað nú fyri? Hava tygum »Hvalbingur« ella stjórin gjørt nógv fyri at sleppa Hvalbingum av við mest møguligt kol? Nei, tað er synd at siga um tykkum báðar.

Hevði Hvalbingar havt júkað meiri í almennum blóðum, so hevði Hvalba ikki verið tann efturbátur, sum tað er í vissum førum. Teir hava latið sær alt

bjóða og tí er so vorðið sum er. Eg haldi at tað hevði verið meira mannsligt, um stjórin sjálvur kundi vart seg í slíkum førum, enn at lata tygum stíða fram sum láturverja; men eg skilji væl, hví hann ikki sjálvur er sín egni láturverja.

Eftir sum tygum, hr. Hvalbingur stíða so hábarsliga fram sum annans manna láturverja, og sipa serliga til kolamáli, so skal eg einaferð enn lata tygum vita tað, at um ikki Hvalbingar í evstu stund finga sær annan formann fyri R. K., sum var førur fyri at bróta slóð fyri kolaframleiðsluni, sum var við at sovna burtur; hvussu hevði so verið vorðið?

Tann sami Hvalbingur, sum slíkt bragd gjörði, er kanska heldur ikki so væl umtóktur av tygum og tygara slag.

Áðrenn eg endi hesa grein, skal eg triva eitt sindur aftur í stubba tygara, har tygum taka soleiðis til orða: »Men fyri at siga almenninginum frá, at tann maður — D. J. Sørensen — sum í heilum júkar um kolamál og annað í 14. September og av og á nevnið seg Hvalbingur, als ikki er Hvalbingur, men ein Ørvingur sum hevur búð her í nøkur ár.« Tá ið tygum siga: »Ikki Hvalbingur, men ein Ørvingur.« so er tað fyri at sleingja við háðandi orðum eftir mær — tygum halda tað vera so ærskemmandi at vera Ørvingur — tygum halda Ørvingar vera eitt forhánað fólkaslag; men tygum taka feil, Ørvingar er eitt fult so menta og síða fólk sum tað finnist á hesum klettum, og standa fremri í flestum førum enn tygum og tygara likar.

At endanum vil eg biðja tygum um at kasta handa huldahamin av tygum, og vísa tygum sum ein rættan mann, næstu ferð tygum fara at skriva í almennum blað, annars tímir eingin at fáast við tygum.

D. J. Sørensen

Karl XII

So hava vit sætt spælið. Royndin var djörv, at fara undir Karl XII er ikki smávegis, tað krevur nógv av teimum leikandi — og skynsemi frá teimum athyggiandi. Tey spælendi greiddu seg ótrúliga væl burtur úr sínum parti, meðan tað er eitt sindur misjavn við áskoðarum — eftirsum tosið gongur. Og tí kann kanska spyrjast: Var stykkið væl valt?

Hesin sjónleikur er ikki bygdur yvir eina hending, ið fer fram, kemur til skarpskeringar og síðani — áðrenn spælið er liðugt — er yvirstaðin í onkrar loysn, nei, hann er bygdur yvir skilið í landinum, ein tvörskurður, sum skal lýsa neyðstöðuna og tann sjúka kongin í sínum mistreysti, hann, ið áður var tann framfýrni, sigurkrýndi. Hevur áskoðarin hetta ikki í huga, verður hann eyðvitað eitt sindur fáligur, tá ið tjaldið sigur fyri seinna parti.

Leikpallurin var vakur — sum tað er tradisjón í Sjónleikarhúsinum. G. L. Samuelsen og William Heinesen hövdu málað baktjaldið eftir málninginum »Gamla slottet« hjá prins Eugen. Her var eitt samljóð millum tey ymisku liðini í framförslni, sum valla er sætt fyrr í Havn: William Heinesen við rættleiddingini — sum ivaleyst meir er gjørt burturúr enn nakrantíð áður — Sanna Joensen við búnaum, ið hon sum so mangan áður hevði lagt bæði skaparaevni og handverksnildi í. Hartil ljóð og ljós, ið alt virkaði so stundisligt og bágvið, at tað saman við sjálvum spælinum hevjaði framförslna upp á eitt listarligt jörldi, ið kanska er hámarkið fyri tí, sjónleikarhúsið enn er komið til.

Vit eiga tí at vera samd um at takka øllum teimum mongu, ið her hava samarbeitt í góðum anviki fyri at fáa fram hetta gleðiliga úrslit.

Hann er vinur, ið vomn sær. Eg vil

ikkli klikkja, men eitthvørt smáting kann vera at peika á:

Umsetarin Fraser Eysturoy hevur gjørt eitt trútt arbeiði. Men hví ikki henda málbrúkið eitt lítið fet longur móti talumáli? Forn orð við skili kunnu vera ein fyrimunur bæði í væljóði og meningsframburði, men sjálvt málsniðið eigur at ljóða frá leikpallinum á fólksins tungu og ikki »gramatikkprílað«. Nú er hetta stykki ikki at lasta málsliga, men hetta lyndið ger vart við seg: Tá ið væl skal vera, meira at lita aftur í lífarnar bókur, enn at ríka seg við tí málguili, ið livir á mannatungu.

Viðvíkjandi sjálvum spælinum, skal í øllum lítilátni nevast, at mær tókti leikpallurin var íso tómur, áðrenn kongur kom inn, tann ófrættaráni, ið tá skuldi kveikjast í okkum, hepnadist kanska ikki so væl. Men tað var heldur ikki lætt. Einn verri var at vera Emanuel Swedenborg, sum Strindberg hevur gjørt ómöguligan, eingin kann samstundis vera vitskapsmaður, herhövdingi, hetja og grátisurra uttan at verða til teiti. Tað kundi líkst Strindberg at havt gjørt hetta fyri at gera onkrum ónáðir, tí í hansara hond var pennurin fyrst og fremst eitt áhalsi. Eitt skal nevast enn: Vit herheima eru ikki hervand, hava verið spard fyri tær fanalótir, tey rópa krígsvenjing. Tí hevði tað ivaleyst verið betri, at tey leikandi hildu seg burtur frá at gera hesi skarvslopini, ið hervandir hava fyri, tað verður ikki nóg heppið, og vit sakna tað ikki, bara vera bragdligur og reystur, sum tá maður fer undir eitthvat áleikandi.

Men hetta er sovorðið, sum altíð kann sigast. Tað gleðiliga er, at tey leikandi orkaðu tað, tey tóku sær uppá, tey góvu sálarlýsingarnar so góðar, at vit sótu stív og stardu á áskoðarasætinum.

Heðin Brá.

HØVDINGAR HITTAST

Sjónleikur í 3 pørtum eftir Regin í Líð

verður framfördur í Sjónleikarhúsinum leygarkvöldið komandi kl. 7 og sunnudagin kl. 4.

Atgongumerki á 3 kr. verða seld í Sjónleikarhúsinum leygardagin kl. 12—2 og 5—7 og sunnudagin kl. 3—4.

Ungmannafelagið „VIRKIÐ“

MJØLL vaskipulvur

er samansett av ráevni, sum ger, at tað er tað best eignaða vaskievn til toyvask her í Føroyum. Hartil kemur at MJØLL er tilsett fibirevni sum ger at tað fer væl við vaskitoyinum.

AS. OKKARA, Tórshavn

OSTUR

Vit hava nógv sløg av góðum, fullfeitum osti.

Allur osturin er 45 pct. og meira feitur.

Smør, sild, súltutoy, salatir. — Sandkakur.

»SMÆRAN«